

dette kan være af nok saa stor Betydning med Hensyn til sine Følger, saa komme vi til mange mærkværdige Konsekventer. Saa vil Ministeren paa egen Haand ligesom nu kunne afgjøre Spørgsmaal angaaende Daab, Konfirmation, Altergang, Vgtestab osv., hvorimod han skal være forpligtet til at ælse Biskoppernes Mening og faae deres Betænkning, naar han f. Ex. agter at yttre sig om almindelige Bestemmelser f. Ex. angaaende Kirkerens udvendige Mærke eller angaaende, hvorledes man skal behandle Kirketaarnene. Det vilde være en noget mærkelig Ordning, hvis Ministeren paa egen Haand kunde træffe de første Bestemmelser, men i de andre Tilfælde skulde spørge Biskopperne; jeg kan imidlertid ikke læse Resolutionen rettere, end at saaledes skal Ordningen være. Nu lader det sig ikke negte, at der er mange Bestemmelser, der kan være mange enkelte Afgjørelser, som ere af den Bestaaenhed, at, ligesom de kun gaa ud paa at afgjøre det enkelte Tilfælde, saa ligger der bagved en Afgjørelse af almindelig Natur. For at tage et Exempel fra de senere Aar skal jeg nævne dette: Naar der er Spørgsmaal, om en Præst i Folketirken maa vie et Par Gøll af den irvingianske Menighed, er det ganske vist, at Afgjørelsen gaar kun direkte ud paa det enkelte Tilfælde, men den har i sine Følger Betydning som en almindelig Afgjørelse, og saaledes bliver den ogsaa refereret i vedkommende Samling; der læser man, at det er afgjort, at Irvingianerne maa eller ikke maa vies af Folketirkens Præster. Nu vil jeg ogsaa spørge: Hvordan skal Bispeeraadets Competence være med Hensyn til saadanne Afgjørelser? Kan Ministeren gaa det forbi, eller skal han spørge det? Dernæst er det uklart, hvordan Bispeeraadets Stilling bliver overfor Lovforslag eller Forespørgsler, der komme frem her i dette Thing eller det andet Thing. Er det afgjort, at Ministeren kan tage Beslutning med Hensyn til Lovforslag, som fremkommer her, uden at han behøver at indhente Bispeeraadets Mening? Hvis han kan det, ser man kun deraf end yderligere, hvor principløs egentlig hele denne nye Ordning er; thi paa den Maade kan det ofte komme til at bero paa Tilfældigheder, om Bispeeraadet bliver hørt eller ikke om vigtige Spørgsmaal, og det vil ialtsald harmonere ganske lidt med, hvad der staar i Forestillingen om, at Kirken gennem det nye Organ skulde kunne lade sin Røst lyde lige overfor fremkommende Forslag og Forlangender om Forandring i de bestaaende Kirkeforhold og Love. Derefter skulde man synes, at Raadet havde Ret til at blive hørt

ogsaa overfor Lovforslag, som fremkomme her i Thinget, men den høitærede Minister har ikke udtalt sig derom, og Resolutionen er ikke klar paa det Punkt. Eller hvis der her i Thinget bliver stillet en Forespørgsel om et kirkeligt Forhold — lad den blive stillet i Oktober — vil saa den høitærede Minister, naar Bispeeraadet samles i September, og Forespørgslen stilles i Oktober, være kompetent til at besvare Forespørgslen, til at yttre sig om, hvad han vil gjøre i Anledning af Forespørgslen, i Anledning af et eller andet Forhold, der er bragt paa Bane? Vil han kunne gjøre det, uden at han først har hørt Bispeeraadet? Thi det er jo klart, at kan Ministeren udtale sin Mening, forinden Bispeeraadet er hørt, vil det blive en ren Formalitet at spørge Raadet, og det vil altsaa være en Omgaaen af, hvad der er tilfattet. Altsaa, jeg ønsker at høre den høitærede Minister angaaende dette og de andre Punkter, om, hvorledes det nye Raads Opgave egentlig skulde være bestaaende.

Men det er jo egentlig ikke det, der ser det Vigtigste. Det Vigtigste er Forsvaret for Raadets Lovlighed. Nu er det jo altid noget Glædeligt, at den høitærede Minister ikke har benyttet den Betragtningssmaaede til Forsvar for det nye Raad, som er kommen frem og bleven publiceret i „Berlingske Tidende“, formentlig fordi man fandt, det var en fornøftig Betragtning af vore kirkelige Forhold, nemlig, at Kongen er som summus episcopus Overbiskop i Kirken, og at han med Hensyn til rent kirkelige Anliggender endnu er Suberæn, endnu er absolut Konge, og at Rigsdagen ikke og Ministeren egentlig heller ikke havde Noget at sige i disse Anliggender. Det er glædeligt, at denne Betragtning ikke er bleven fremført fra den høitærede Ministers Side, det vidner dog om, at der er yderliggaaende Betragtninger, hvortil man endnu ikke er kommen; maaste kan man naae dertil. Jeg vil dog, da jeg berører denne Betragtningssmaaede, og det saa meget mere, som det synes, at en Del Præster have sluttet sig til og glædet sig ved denne Betragtningssmaaede, sige, at der er ikke Noget, der er mere uholdbart, mere feilagtigt end dette, at vi her i Landet nogensinde skulde have haft en Konge, der var summus episcopus eller Overbiskop. Det er Noget, der strider saa fuldstændig mod hele Hæststilstanden her i Landet lige fra Reformationen til Dato, saa at alle Betragtninger, der bygges derpaa, ere fuldstændig uholdbare, fuldstændig grebne ud af Luften, og de ere saa meget mere grebne ud af Luften, som det jo ikke engang er givet, at Kongen hører til Folketirken. Han kan jo efter